

13 Zkoušky učitelské způsobilosti z DG

Které znalosti/schopnosti by měl mít absolvent učitelského studia DG?

Jaké zdroje ke studiu budoucích učitelů DG existovaly v 19. století a jaké v první polovině 20. století?

Legislativa

- zavedeny 1850 (důsledek Exner-Bonitzovy reformy)
- zajišťovány *zkušební komisí*
 - členové z řad VŠ profesorů, docentů a školských odborníků
 - zřízeny při univerzitách: Praha (Nj/Čj), Brno (Čj)
- cílem sjednotit a zkvalitnit přípravu SŠ profesorů ve všech zemích monarchie
- zkoušené předměty, průběh a požadavky stanovoval *Zkušební řád*
 - často upravován (1856, 1884, 1897, 1911, 1930)
 - 1884 poprvé zakotvena DG
 - 1897 zavedena doba minimální univerzitní přípravy; od 1911 nerozlišován typ SŠ; 1930 zavedení první a druhé státní zkoušky, nerozlišovány hlavní a vedlejší předměty
- 2 hlavní předměty nebo 1 hlavní a 2 vedlejší předměty
- didaktika, pedagogika, filosofie, psychologie, vyučovací jazyk, Nj

Kombinace zkoušených předmětů s DG

- 1856: DG chybí
- 1884: M, DG nebo M + Fy, Měřické rýsování
- 1911: M, DG nebo Přírodopis + M, Měřické rýsování
- 1930: M, DG nebo DG, Kreslení
- možnost rozšíření aprobace M (+ něco) o DG jako hlavní předmět

Části zkoušky

1) domácí práce

- na zadané téma
- 6 týdnů, od 1884 tři měsíce (prodloužení až na 1 rok)
- schváleno → student se může přihlásit ke klauzurní části
- neschváleno → nové zadání

2) písemná klauzurní práce

- vypisovány dva termíny za rok
- hlavní předmět – celodenní (12/10/8 hodin); vedlejší předmět – půldenní
- úspěch → ústní zkouška
- neúspěch → kandidát na půl roku/rok „reprobován“

3) ústní zkouška

- délka dle zkoušeného předmětu, zpravidla 60 minut; účelem doplnit a ověřit výsledky domácí práce a klauzurní části
- úspěch → vysvědčení o zkoušce učitelství způsobilosti a „zkušební rok“
- neúspěch → kandidát na půl roku/rok „reprobován“

4) přednáška na zkoušku (1884 zrušena)**Požadavky**

Měřické rýsování: znalosti DG dle osnov pro reálky; axonometrie; základy osvětlení a lineární perspektivy; konstrukce polygonů, rovinných křivek; jistota a zručnost v konstruktivním rýsování

Deskriptivní geometrie

1884–1911	1911–1930	1930–1939
pravoúhlé, kosoúhlé a středové promítání, RA, KA, SA, základy projektivní geometrie, konstruktivní teorie kuželoseček a běžných druhů ploch, zručnost a vypěstlost v rýsování cyklografie, aplikace středového promítání, kartografie, prostorové křivky, plochy stavební praxe, projektivní geometrie, rovnoběžné osvětlení, stereotomie		
cykloidy, gnomonika	sluneční hodiny, infinitezimální geometrie	kinematika, nomografie, diferenciální geometrie

- od roku 1911 základy DG v požadavcích ke zkoušce z M
- od roku 1930 základy projektivní geometrie v požadavcích ke zkoušce z M

Shrnutí

- obtížné; nutný nadhled, pochopení souvislostí
- zřejmě nutné i samostudium
- požadavky přesahují současné učivo

Jak vypadal průběh učitelství přípravy a co je to „zkouška učitelství způsobilosti“? Jak probíhala?

Jaké požadavky byly kladeny na absolventy – budoucí učitele DG?